

11/01

Peněžní prostředky a majetek státu, se kterými jsou příslušné hospodařit vybrané krajské hygienické stanice

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2011 pod číslem 11/01. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Pavel Hrnčář.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s peněžními prostředky a majetkem státu, se kterými jsou příslušné hospodařit vybrané krajské hygienické stanice.

Kontrola byla prováděna v době od ledna do června 2011. Kontrolovaným obdobím byly roky 2009 a 2010, v případě věcných souvislostí i předchozí období a období do ukončení kontroly.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo zdravotnictví (dále také „MZ“), Hygienická stanice hlavního města Prahy (dále jen „HSHMP“), Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje (dále jen „KHS Jihomoravského kraje“), Krajská hygienická stanice kraje Vysočina (dále jen „KHS kraje Vysočina“), Krajská hygienická stanice Libereckého kraje (dále jen „KHS Libereckého kraje“), Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje (dále jen „KHS Moravskoslezského kraje“), Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje (dále jen „KHS Olomouckého kraje“), Krajská hygienická stanice Pardubického kraje (dále jen „KHS Pardubického kraje“), Krajská hygienická stanice Plzeňského kraje (dále jen „KHS Plzeňského kraje“), Krajská hygienická stanice Středočeského kraje (dále jen „KHS Středočeského kraje“), Krajská hygienická stanice Zlínského kraje (dále jen „KHS Zlínského kraje“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podala KHS Libereckého kraje, KHS Středočeského kraje, KHS Zlínského kraje a KHS Plzeňského kraje, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. Odvolání proti rozhodnutím o námítkách nebyla podána.

Kolegium NKÚ na svém XV. zasedání, konaném dne 19. září 2011,

schválilo usnesením č. 12/XV/2011

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Ministerstvo zdravotnictví je podle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ústředním orgánem státní správy mimo jiné pro zdravotní péči, ochranu veřejného zdraví, zdravotnickou, vědeckovýzkumnou činnost a zdravotnická zařízení v přímé řídicí působnosti.

MZ je správcem kapitoly státního rozpočtu 335 – *Ministerstvo zdravotnictví* a správcem programu reprodukce majetku 235 010 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení Ministerstva zdravotnictví* (dále jen „program 235 010“).

MZ k ochraně veřejného zdraví, dle ustanovení § 80 zákona č. 258/2000 Sb.¹, mimo jiné řídí a kontroluje krajské hygienické stanice (dále také „KHS“) a je odvolacím orgánem rozhodujícím o opravných prostředcích proti rozhodnutím KHS.

Krajské hygienické stanice byly zřízeny zákonem o ochraně veřejného zdraví, a to od 1. ledna 2003. Podle tohoto zákona jsou KHS správními úřady, jejichž správní obvody a sídla stanoví příloha č. 2 k tomuto zákonu. KHS mají územní pracoviště v místech stanovených v příloze č. 3 k tomuto zákonu. KHS, která působí ve správním obvodu hlavního města Prahy, se označuje jako Hygienická stanice hlavního města Prahy. Krajským hygienickým stanicím náleží podle zákona o ochraně veřejného zdraví mimo jiné vydávat rozhodnutí, povolení, osvědčení, plnit úkoly státní správy a úkoly dotčeného správního úřadu, projednávat přestupky, vykonávat státní zdravotní dozor k ochraně veřejného zdraví, provádět hodnocení a řízení zdravotních rizik, sledovat pracovní podmínky a rizikové práce, uplatňovat stanoviska k územně plánovací dokumentaci, usměrňovat předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a nařizovat mimořádná opatření.

KHS jsou organizačními složkami státu a účetními jednotkami. Jejich rozpočty jsou součástí kapitoly státního rozpočtu 335 – *Ministerstvo zdravotnictví*.

Pozn.: Právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Ministerstvo zdravotnictví

Kontrolována byla činnost MZ v oblasti působnosti správce programu 235 010, v oblasti působnosti věcně příslušného ústředního orgánu státní správy při zajišťování kontroly v oblasti hospodaření s majetkem u KHS a orgánu státní správy v ochraně veřejného zdraví při řízení a kontrole KHS podle zákona o ochraně veřejného zdraví.

1.1 Správce programu reprodukce majetku

MZ jako správce programu 235 010 čerpalo peněžní prostředky určené na jeho financování již od roku 2003, ačkoliv dokumentace programu 235 010 byla schválena Ministerstvem financí dne 31. května 2005. Před schválením dokumentace programu 235 010 čerpalo MZ v letech 2003 a 2004 peněžní prostředky v celkové výši 294 146 tis. Kč.

MZ vydalo dne 18. února 2009 (v souladu s usnesením vlády č. 683 ze dne 26. června 2002) příkaz ministryně č. 3/2009 – *Veřejné zakázky informatiky v rezortu Ministerstva zdravotnictví* (dále jen „Příkaz ministryně“), účinný od 18. února 2009 do 30. listopadu 2010. Podle tohoto Příkazu ministryně měly KHS postupovat jako zadavatelé při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu na dodávky a služby v oblasti informačních a komunikačních technologií a byly povinny tyto veřejné zakázky zveřejnit na elektronickém tržišti. MZ v rozporu s Příkazem ministryně nezavázalo KHS jako účastníky programu 235 010 k povinnosti využívat při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu v oblasti informačních a komunikačních technologií elektronické tržiště.

1 Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

1.2 Kontrolní činnost MZ

MZ z důvodu malé pravděpodobnosti výskytu nepřiměřených rizik při hospodaření s veřejnými prostředky nahradilo u KHS ode dne 23. února 2005 funkce útvaru interního auditu výkonem veřejnosprávní kontroly. MZ v kontrolovaném období vykonalo dvě kontroly hospodaření s majetkem státu, a to u KHS Zlínského kraje a u KHS Jihomoravského kraje. Při kontrolách MZ nezjistilo nedostatky. V roce 2010 byla zahájena kontrola vybraných oblastí hospodaření KHS Středočeského kraje, která pokračovala v roce 2011.

Od roku 2003 neprovedlo MZ žádnou následnou veřejnosprávní kontrolu u KHS Plzeňského kraje, KHS Moravskoslezského kraje, KHS Olomouckého kraje a HSHMP.

2. Krajské hygienické stanice

Kontrola byla zaměřena na hospodaření s peněžními prostředky souvisejícími s výkonem státní správy v ochraně veřejného zdraví, který vykonávají KHS na základě zákona o ochraně veřejného zdraví, dále na prověření postupů KHS při inventarizacích dlouhodobého hmotného majetku (dále také „DHM“), na nabývání DHM a nakládání s ním, na využívání cizího DHM, opravy a udržování DHM, účtování o DHM a existenci a fungování vnitřního kontrolního systému.

Podíl DHM k 31. prosinci 2009 činil 82–93 % z celkových aktiv kontrolovaných KHS.

Vybrané ekonomické ukazatele

Stavy DHM v účetní závěrce k 31. prosinci 2009 a k 31. prosinci 2010 u kontrolovaných KHS jsou uvedeny v tabulce č. 1, příjmy a výdaje KHS za roky 2009 a 2010 jsou uvedeny v tabulce č. 2, běžné výdaje přepočtené na zaměstnance KHS v letech 2009 a 2010 jsou uvedeny v tabulce č. 3, náklady a výnosy KHS za rok 2010 jsou uvedeny v tabulce č. 4.

Tabulka č. 1 – Stavy DHM v účetní závěrce k 31. 12. 2009 a 31. 12. 2010 (v tis. Kč)

Název KHS	Stav DHM k 31. 12. 2009	Stav DHM k 31. 12. 2010 (brutto)
HSHMP	105 997,62	103 959,00
KHS Jihomoravského kraje	92 210,81	94 131,00
KHS kraje Vysočina	36 800,52	37 216,00
KHS Libereckého kraje	108 205,91	107 450,00
KHS Olomouckého kraje	98 140,00	97 016,00
KHS Plzeňského kraje	86 081,98	84 577,00
KHS Středočeského kraje	104 859,12	148 193,00
KHS Zlínského kraje	87 575,82	83 589,00
KHS Pardubického kraje	37 433,77	37 541,00
KHS Moravskoslezského kraje	170 370,11	169 917,00
Celkem	927 675,66	963 589,00

Zdroj: rozvahy sestavené k 31. 12. 2009 a 31. 12. 2010.

Tabulka č. 2 – Příjmy a výdaje KHS za rok 2009 a 2010

(v tis. Kč)

	Běžné výdaje		Kapitálové výdaje		Výdaje celkem		Příjmy celkem	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
	HSHMP	155 209,65	144 233,63	0,00	388,29	155 209,65	144 621,92	1 724,85
KHS Jihomoravského kraje	153 005,17	142 090,74	0,00	560,00	153 005,17	142 650,74	1 967,93	2 046,37
KHS kraje Vysočina	70 907,65	65 670,73	0,00	535,80	70 907,65	66 206,53	1 137,17	1 206,03
KHS Libereckého kraje	62 886,59	60 383,66	0,00	530,00	62 886,59	60 913,66	1 416,91	1 350,17
KHS Olomouckého kraje	88 112,92	81 325,48	1 847,34	560,00	89 960,26	81 885,48	1 423,70	1 437,05
KHS Píseňského kraje	82 152,81	74 690,16	0,00	847,89	82 152,81	75 538,05	571,18	476,92
KHS Středočeského kraje	160 256,29	149 572,56	1 175,72	936,94	161 432,01	150 509,50	4 866,95	3 769,88
KHS Zlínského kraje	76 093,02	70 154,35	0,00	1 519,90	76 093,02	71 674,25	1 737,17	1 375,79
KHS Pardubického kraje	65 941,72	61 126,53	103,96	499,61	66 045,68	61 626,14	1 821,77	1 170,56
KHS Moravskoslezského kraje	160 707,19	150 308,08	149,94	983,92	160 857,13	151 292,00	5 349,24	5 591,00

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených organizačních složek státu a státních fondů za roky 2009 a 2010.

Údaje uvedené v tabulce č. 2 dokládají pokles celkových výdajů v roce 2010 ve srovnání s rokem 2009 u jednotlivých KHS.

Tabulka č. 3 – Běžné výdaje přepočtené na zaměstnance KHS v roce 2009 a 2010

	HSHMP	KHS Jiho- moravského kraje	KHS kraje Vysočina	KHS Liberec- kého kraje	KHS Olomouc- kého kraje	KHS Píseňské- ho kraje	KHS Středočes- kého kraje	KHS Zlínského kraje	KHS Pardubic- kého kraje	KHS Moravsko- slezského kraje
Průměrný přepočtený stav zaměstnanců v roce 2009	274,82	276,00	124,43	105,91	157,08	136,40	277,00	129,00	116,71	269,96
Průměrný přepočtený stav zaměstnanců v roce 2010	260,58	264,00	117,21	102,10	149,55	131,87	268,00	127,00	116,75	266,21
Běžné výdaje na zaměstnance za rok 2009 (v tis. Kč)	564,77	554,37	569,86	593,77	560,94	602,29	578,54	589,87	565,00	595,30
Běžné výdaje na zaměstnance za rok 2010 (v tis. Kč)	553,51	538,22	560,28	591,42	543,80	566,39	558,11	562,40	523,57	564,62

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených organizačních složek státu a státních fondů za roky 2009 a 2010; personální údaje KHS.

Pozn.: K výpočtu běžných výdajů na jednoho zaměstnance byly použity hodnoty běžných výdajů uvedené v tabulce č. 2.

Z údajů uvedených v tabulce č. 3 vyplývá, že rozdíl mezi jednotlivými KHS v běžných výdajích přepočtených na zaměstnance nepřesahuje v kontrolovaném období 15 %.

Tabulka č. 4 – Náklady a výnosy KHS za rok 2010

	HSHMP	KHS Jiho- moravského kraje	KHS kraje Vysočina	KHS Liberec- kého kraje	KHS Olomouc- kého kraje	KHS Píseňské- ho kraje	KHS Středočes- kého kraje	KHS Zlínského kraje	KHS Pardubic- kého kraje	KHS Moravsko- slezského kraje	(v tis. Kč)
Náklady celkem	144 469	140 587	65 432	62 031	81 720	74 665	154 557	71 130	60 984	149 238	
Výnosy celkem	3 808	1 908	1 147	1 188	1 177	486	3 759	1 559	1 150	5 719	
Výsledek hospodaření	- 140 661	- 138 679	- 64 285	- 60 843	- 80 543	- 74 179	- 150 798	- 69 571	- 59 834	- 143 519	

Zdroj: výkazy zisku a ztráty za rok 2010.

Kontrolovaný objem DHM a peněžních prostředků činil celkem 711 964 tis. Kč, z toho DHM v účetní hodnotě 614 945 tis. Kč a peněžní prostředky ve výši 97 019 tis. Kč.

2.1 Hospodaření s peněžními prostředky souvisejícími s výkonem státní správy v ochraně veřejného zdraví, který vykonávají KHS na základě zákona o ochraně veřejného zdraví

2.1.1 Plnění rozpočtových příjmů spojených s činností KHS

KHS za nesplnění nebo porušení povinností v oblasti ochrany veřejného zdraví stanovených právními předpisy ukládaly v kontrolovaném období pokuty, a to ve správním nebo v blokovém řízení. KHS pokuty ukládaly a vybíraly, pohledávky neuhrazené ve lhůtě splatnosti vymáhaly celní úřady. Příjmy z uložených blokových pokut nebyly příjmem rozpočtů kontrolovaných KHS. Přehled výše příjmů z pokut v kontrolovaném období, včetně přepočtení těchto příjmů na jednoho zaměstnance, je pro jednotlivé KHS uveden v tabulce č. 5. U všech kontrolovaných KHS došlo k překročení rozpočtovaných příjmů z pokut udělovaných ve správním řízení.

Tabulka č. 5 – Příjmy z pokut udělených ve správním a blokovém řízení

	2009				
	Příjmy z pokut (v tis. Kč)			Průměrný přepočtený stav zaměstnanců	Příjmy na jednoho zaměstnance v Kč/rok
	Správní řízení	Blokové řízení	Celkem		
HSHMP	593,00	1 417,00	2 010,00	274,82	7 313,88
KHS Jihomoravského kraje	1 097,50	203,30	1 300,80	276,00	4 713,04
KHS kraje Vysočina	836,30	96,00	932,30	124,43	7 492,57
KHS Libereckého kraje	839,00	66,40	905,40	105,91	8 548,77
KHS Olomouckého kraje	960,90	478,00	1 438,90	157,08	9 160,30
KHS Plzeňského kraje	408,50	697,40	1 105,90	136,40	8 107,77
KHS Středočeského kraje	2 881,75	288,80	3 170,55	277,00	11 446,03
KHS Zlínského kraje	868,00	497,60	1 365,60	129,00	10 586,05
KHS Pardubického kraje	1 400,00	201,30	1 601,30	116,71	13 720,33
KHS Moravskoslezského kraje	3 085,90	646,90	3 732,80	269,96	13 827,23
Celkem	12 970,85	4 592,70	17 563,55	x	x
	2010				
	Příjmy z pokut (v tis. Kč)			Průměrný přepočtený stav zaměstnanců	Příjmy na jednoho zaměstnance v Kč/rok
	Správní řízení	Blokové řízení	Celkem		
HSHMP	1 331,00	1 192,10	2 523,10	260,58	9 682,63
KHS Jihomoravského kraje	974,30	241,90	1 216,20	264,00	4 606,82
KHS kraje Vysočina	771,50	44,50	816,00	117,21	6 961,86
KHS Libereckého kraje	643,50	11,20	654,70	102,10	6 412,34
KHS Olomouckého kraje	728,50	589,80	1 318,30	149,55	8 815,11
KHS Plzeňského kraje	210,50	620,60	831,10	131,87	6 302,42
KHS Středočeského kraje	1 634,50	316,10	1 950,60	268,00	7 278,36
KHS Zlínského kraje	697,00	401,40	1 098,40	127,00	8 648,82
KHS Pardubického kraje	790,00	153,70	943,70	116,75	8 083,08
KHS Moravskoslezského kraje	3 240,30	494,30	3 734,60	266,21	14 028,77
Celkem	11 021,10	4 065,60	15 086,70	x	x

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených organizačních složek státu a státních fondů za roky 2009 a 2010; výkazy o vyúčtování pokutových bloků za roky 2009 a 2010; personální údaje KHS.

Pozn.: Příjmy z pokut udělených ve správním řízení byly v roce 2009 vykazovány na rozpočtové položce 2210 – *Přijaté sankční platby* a v roce 2010 na rozpočtové položce 2211 – *Sankční platby přijaté od státu, obcí a krajů* a rozpočtové položce 2212 – *Sankční platby přijaté od jiných subjektů*.

a) Pohledávky z pokut uložených ve správním řízení

Některé KHS nevedly v roce 2009 a 2010 správné nebo úplné účetnictví ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 a 3 zákona č. 563/1991 Sb.², neboť v kontrolovaných případech:

1. **KHS kraje Vysočina** zaúčtovala až v následujícím účetním období předání pohledávek z uložených pokut k vymáhání Celnímu úřadu Jihlava ve výši 35 000 Kč v roce 2009 a 10 000 Kč v roce 2010;
2. **KHS Moravskoslezského kraje** nezaúčtovala v kontrolovaném období pohledávky ve výši 526 000 Kč z pokut uložených ve správním řízení;
3. **KHS Olomouckého kraje** nesprávně vykázala v účetní závěrce k 31. prosinci 2009 pohledávky z pokut uložených ve správním řízení v položce *Ostatní pohledávky* ve výši 159 000 Kč, které měly být správně vykázány v položce *Pohledávky za rozpočtové příjmy*;
4. **KHS Zlínského kraje** předpis pohledávek ve výši 28 000 Kč, které vznikly v prosinci 2008, zaúčtovala do účetního období 2009 a předpis pohledávek ve výši 30 000 Kč, které vznikly v prosinci 2009, zaúčtovala do účetního období 2010;
5. **KHS Plzeňského kraje** nevykázala v účetní závěrce k 31. prosinci 2009 pohledávky z pokut uložených ve správním řízení v celkové výši 8 000 Kč a k 31. prosinci 2010 v celkové výši 12 000 Kč.

b) Pokuty uložené v blokovém řízení

Peněžní prostředky vybrané na základě uložených blokových pokut odváděly KHS zpravidla v měsíčních intervalech na účty, případně do pokladny celních úřadů. Účetnictví některých KHS nebylo úplné ve smyslu ustanovení § 8 odst. 3 zákona o účetnictví, neboť neúčtovaly o příjmu hotovosti z pokut uložených v blokovém řízení a o závazcích vůči celnímu úřadu, a to **KHS kraje Vysočina** v roce 2009 ve výši 96 tis. Kč a v roce 2010 ve výši 44,5 tis. Kč, **KHS Libereckého kraje** v roce 2009 ve výši 66,4 tis. Kč a v roce 2010 ve výši 11,2 tis. Kč, **HSMP** v roce 2009 ve výši 1 417 tis. Kč a v roce 2010 ve výši 1 192,1 tis. Kč, **KHS Pardubického kraje** v roce 2009 ve výši 201,3 tis. Kč a v roce 2010 ve výši 153,7 tis. Kč. **KHS Plzeňského kraje** neúčtovala o vzniku a úhradě závazku vůči celnímu úřadu v roce 2009 ve výši 697,4 tis. Kč a v roce 2010 ve výši 620,6 tis. Kč.

2.2 Inventarizace majetku, evidence v katastru nemovitostí, účelné a hospodárné využití majetku

Při inventarizaci majetku v kontrolovaném období nedodržely níže uvedené KHS ustanovení § 29 odst. 1 zákona o účetnictví tím, že nezjistily skutečný stav DHM a neověřily, zda skutečný stav majetku odpovídá stavu majetku v účetnictví:

1. **KHS Jihomoravského kraje** nezjistila k 31. prosinci 2010 skutečný stav pozemků o výměře 7 330 m² z celkové výměry 10 762 m²;
2. **KHS Středočeského kraje** nezjistila k 31. prosinci 2009 skutečný stav veškerého majetku a neprovedla inventarizaci nemovitého majetku oceněného znaleckým posudkem ve výši 52 518 012,14 Kč a k 31. prosinci 2010 neprovedla inventarizaci movitého majetku v účetní hodnotě 1 417 853,70 Kč;
3. **KHS Plzeňského kraje** nezjistila skutečný stav majetku, neboť nezjistila rozdíl mezi skutečným stavem a stavem v účetnictví v účetní hodnotě 126 025 Kč k 31. prosinci 2009 a 79 988 Kč k 31. prosinci 2010.

Některé inventurní soupisy DHM vyhotovené v kontrolovaném období **KHS Jihomoravského kraje**, **KHS Pardubického kraje**, **KHS Olomouckého kraje**, **KHS Zlínského kraje**, **KHS Plzeňského kraje**, **KHS Libereckého kraje**, **KHS Středočeského kraje** při inventarizaci majetku neobsahovaly veškeré náležitosti stanovené v § 30 odst. 2 zákona o účetnictví.

² Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

KHS Moravskoslezského kraje a KHS Plzeňského kraje neodsouhlasily při inventarizacích v letech 2009 a 2010 skutečný stav pozemků evidovaných v katastru nemovitostí se stavem v účetnictví. KHS vedly v účetnictví v roce 2009 a 2010 pozemky o celkové výměře 8 218 m² na položce *Stavby* společně s budovami.

KHS Jihomoravského kraje, KHS Pardubického kraje a KHS Zlínského kraje nepostupovaly v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 344/1992 Sb.³ tím, že neohlásily změny údajů týkající se některých jejich nemovitostí katastrálnímu úřadu.

HSMP nepostupovala v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 písm. d) katastrálního zákona tím, že nepředložila katastrálnímu úřadu listiny ve věci příslušnosti hospodaření s majetkem státu v zákonem stanoveném termínu, a nezajistila tak provedení záznamu do katastru nemovitostí týkajícího se nemovitostí v účetní hodnotě 22 331 508 Kč.

2.3 Nabývání majetku

Kontrolováno bylo nabývání DHM v rámci programu 235 010, úplatné nabývání DHM mimo program 235 010, nabývání změnou příslušnosti hospodaření a bezúplatným darováním. Kontrolou bylo zjištěno:

KHS Pardubického kraje nepostupovala při zadávání veřejné zakázky na nákup automobilů v celkové hodnotě 499 608 Kč v souladu s ustanovením § 6 zákona č. 137/2006 Sb.⁴, neboť nezadala veřejnou zakázku v souladu se zásadami transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace, když neuchovala dokumentaci, nevybrala nejnižší nabídku a poptávala konkrétní značku vozidel.

KHS Olomouckého kraje nepostupovala při zadávání veřejné zakázky na rekonstrukci vstupní haly v celkové hodnotě 1 698 675 Kč v souladu s ustanovením § 6 zákona o veřejných zakázkách, neboť provedla výběr dodavatele na realizaci stavby netransparentním způsobem. Nabídka na stavební práce byla podána v den ukončení lhůty pro podávání nabídek na projektovou dokumentaci a obsahovala rozpočet zpracovaný před datem výzvy na zpracování projektové dokumentace.

KHS Zlínského kraje porušila ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb.⁵, neboť ze státních prostředků přidělených v rámci programu 235 010 uhradila celou rekonstrukci výtahu v budově, a to v celkové hodnotě 990 000 Kč, přičemž Česká republika budovu vlastnila pouze z jedné poloviny. Polovinu celkové částky, tj. 495 000 Kč, tak použila neoprávněně na technické zhodnocení cizího majetku, a ne na krytí nezbytných potřeb, čímž došlo k porušení rozpočtových kázně ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 rozpočtových pravidel.

KHS Středočeského kraje nepostupovala v souladu s ustanovením § 14 odst. 4 zákona č. 219/2000 Sb.⁶ tím, že v roce 2010 neuplatnila právo na náhradu škody ve výši 6 124,80 Kč za nesplnění termínu dodání nového automobilu.

2.4 Nakládání s majetkem

Kontrolovány byly úbytky DHM vyvolané změnou příslušnosti hospodaření nebo převodem vlastnictví a ostatní úbytky DHM. Prověřeny byly pronájmy a výpůjčky DHM a pojištění majetku.

V § 27 odst. 2 zákona o majetku ČR je stanoveno, že užívání věci pro jednoho uživatele lze sjednat pouze na dobu určitou v trvání nejdéle 8 let. Smlouva musí dále obsahovat ujednání

³ Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon).

⁴ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

⁵ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

⁶ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

o možnosti ukončit užívací vztah výpovědí a rovněž odstoupením od smlouvy, pokud uživatel neplní řádně a včas své povinnosti. Kontrolou bylo zjištěno:

- 1. KHS kraje Vysočina** v šesti uzavřených smlouvách o pronájmech garážových stání, nebytových prostor a části pozemku nesjednala ujednání o možnosti odstoupení od smlouvy, pokud uživatel neplní řádně a včas své povinnosti anebo pominou-li důvody přenechání užívání. U dalších tří smluv nesjednala možnost odstoupit od smlouvy, pokud pominou důvody přenechání užívání.
- 2. KHS Jihomoravského kraje** sjednala u pěti smluv o pronájmu nebytových prostor užívání dočasně nepotřebných nebytových prostor na dobu neurčitou.
- 3. HSHMP** dne 1. ledna 2003 uzavřela dvě smlouvy o pronájmu nebytových prostor na dobu deseti let, přestože mohla v době uzavření smluv sjednat užívání věci na dobu určitou v trvání nejdéle pěti let. U další smlouvy o pronájmu nebytových prostor sjednala užívání na dobu neurčitou. V roce 2003 uzavřela dvě smlouvy o zapůjčení majetku bez uvedení doby zapůjčení, přestože mohla užívání věci nebo její části sjednat pouze na dobu určitou v trvání nejdéle pěti let.
- 4. KHS Moravskoslezského kraje** nesjednala u dvou smluv o pronájmu majetku z kontrolovaných případů možnost ukončit užívací vztah výpovědí, z toho u jedné smlouvy nebyla sjednána možnost odstoupení z důvodu potřeby majetku k plnění funkcí státu.
- 5. KHS Plzeňského kraje** uzavřela šest smluv o pronájmech nebytových prostor, aniž by v nich sjednala ujednání o možnosti ukončit užívací vztah odstoupením od smlouvy, pokud uživatel neplní řádně a včas své povinnosti anebo pominou-li důvody přenechání užívání.
- 6. KHS Středočeského kraje** sjednala u dvou smluv o pronájmu nebytových prostor užívání na dobu neurčitou a nesjednala v nich ujednání o možnosti ukončit užívací vztah odstoupením od smlouvy, pokud uživatel neplní řádně a včas své povinnosti anebo pominou-li důvody přenechání užívání.

KHS Středočeského kraje nepostupovala v souladu s ustanovením § 14 odst. 5 zákona o majetku ČR, neboť nesledovala průběžně, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky plynoucí ze smluv o nájmu nebytových prostor. KHS neúčtovala v roce 2009 o pohledávkách za nájemci ve výši 79 571 Kč. Tyto pohledávky byly uhrazeny v roce 2010.

KHS Moravskoslezského kraje nepostupovala v kontrolovaném období v souladu s ustanovením § 45 a § 70 odst. 1 rozpočtových pravidel tím, že nepožadovala vrácení přeplatku pojistného za pojištění majetku, který již nebyl ve vlastnictví České republiky, ve výši 12 468 Kč, a dále nepředložila souhlas zřizovatele s pojištěním majetku v celkové výši pojistného 723 609 Kč.

KHS Zlínského kraje nepostupovala v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 zákona o účetnictví a § 20 odst. 2 a 3 vyhlášky č. 62/2001 Sb.⁷, neboť o vyřazení majetku z účetnictví účtovala, aniž měla k dispozici doklady o způsobu likvidace, a to v roce 2009 ve výši 421 930,26 Kč a v roce 2010 ve výši 87 660,60 Kč.

KHS Plzeňského kraje nepostupovala v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 a § 8 odst. 2 zákona o účetnictví tím, že zaúčtovala náklady na pojistné budovy za první čtvrtletí roku 2011 ve výši 38 175 Kč do účetního období 2010.

2.5 Nájem majetku

Kontrolovány byly nájemní smlouvy o využívání cizího DHM. Kontrolou bylo zjištěno:

KHS Moravskoslezského kraje nepostupovala v souladu s ustanovením § 45 odst. 2 rozpočtových pravidel tím, že plně nevyužívala k plnění svých úkolů dopravní prostředky,

⁷ Vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu.

se kterými byla v kontrolovaném období příslušná hospodařit, a uzavřela dvě smlouvy na nájem cizích dopravních prostředků, přestože měla k dispozici vlastní dopravní prostředky, tj. neplnila určené úkoly nejhospodárnějším způsobem; nevhodně tak vynaložila částku 375 796,30 Kč.

KHS Plzeňského kraje nepostupovala v souladu s ustanovením § 6 odst. 2 písm. a) zákona č. 320/2001 Sb.⁸, neboť v kontrolovaném období uhradila za garáž nájemné ve výši 7 200 Kč subjektu, se kterým neměla uzavřenou nájemní smlouvu.

2.6 Opravy a udržování majetku

Kontrolou vzorku akcí oprav byl prověřen způsob výběru dodavatele, smluvní zabezpečení, plnění zakázky a správnost účtování. Kontrolou bylo zjištěno:

KHS Zlínského kraje porušila ustanovení § 14 odst. 4 zákona o majetku ČR, neboť nevyužila všechny právní prostředky při uplatňování práv státu jako vlastníka majetku a uhradila ze svého rozpočtu částku 61 128,20 Kč za opravu podlah v kancelářích budovy, ke které má příslušnost hospodařit pouze z jedné poloviny.

2.7 Účetnictví

2.7.1 Správnost vedení účetnictví

KHS nevedly v letech 2009 a 2010 správné účetnictví ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 zákona o účetnictví, neboť v některých případech nedodržely obsahové vymezení položek účetní závěrky dle vyhlášky č. 505/2002 Sb.⁹ a vyhlášky č. 410/2009 Sb.¹⁰.

Dále uvedené KHS vykazovaly majetek v nesprávných položkách rozvahy, a to k 31. prosinci 2009 **KHS kraje Vysočina** majetek v účetní hodnotě 798 074,50 Kč, **KHS Jihomoravského kraje** majetek v účetní hodnotě 539 200 Kč, **HSMP** majetek v účetní hodnotě 58 170 Kč, **KHS Olomouckého kraje** majetek v účetní hodnotě 1 163 303,10 Kč, **KHS Zlínského kraje** majetek v účetní hodnotě 6 716,73 Kč, **KHS Plzeňského kraje** majetek v účetní hodnotě 39 841 Kč, **KHS Libereckého kraje** majetek v účetní hodnotě 445 530 Kč, **KHS Středočeského kraje** majetek v účetní hodnotě 824 760 Kč a k 31. prosinci 2010 **KHS kraje Vysočina** majetek v účetní hodnotě 798 074,50 Kč, **KHS Jihomoravského kraje** majetek v účetní hodnotě 539 200 Kč, **HSMP** majetek v účetní hodnotě 58 170 Kč, **KHS Olomouckého kraje** majetek v účetní hodnotě 1 203 584,60 Kč, **KHS Zlínského kraje** majetek v účetní hodnotě 1 010 229,41 Kč, **KHS Středočeského kraje** majetek v účetní hodnotě 824 760 Kč.

KHS Moravskoslezského kraje nesprávně vykazovala v položkách rozvahy k 31. prosinci 2009 a k 31. prosinci 2010 pozemky o výměře 5 949 m² a **KHS Plzeňského kraje** nesprávně vykazovala v položkách rozvahy k 31. prosinci 2009 a k 31. prosinci 2010 pozemky o výměře 2 269 m².

⁸ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

⁹ Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

¹⁰ Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.

2.7.2 Správnost třídění příjmů a výdajů

Některé KHS nepostupovaly v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 rozpočtových pravidel, neboť nedodržely jednotné druhové třídění výdajů stanovené vyhláškou č. 323/2002 Sb.¹¹:

- 1. KHS kraje Vysočina** ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených OSS a státních fondů k 31. prosinci 2009 nadhodnotila rozpočtovou položku 5169 – *Nákup ostatních služeb* o výdaje na výmalbu kanceláří ve výši 107 640 Kč a o stejnou částku podhodnotila položku 5171 – *Opravy a udržování*.
- 2. KHS Olomouckého kraje** ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených OSS a státních fondů k 31. prosinci 2010 nadhodnotila rozpočtovou položku 5137 – *Drobný hmotný dlouhodobý majetek* o výdaje na technické zhodnocení telefonní ústředny ve výši 40 281,50 Kč a o stejnou částku podhodnotila podseskupení rozpočtových položek 612 – *Pořízení dlouhodobého hmotného majetku* a dále nadhodnotila rozpočtovou položku 5139 – *Nákup materiálu jinde nezařazený* a 5169 – *Nákup ostatních služeb* o výdaje na opravy vozidel celkem ve výši 49 072 Kč a o stejnou částku podhodnotila položku 5171 – *Opravy a udržování*.
- 3. KHS Zlínského kraje** ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených OSS a státních fondů k 31. prosinci 2010 nadhodnotila rozpočtovou položku 6122 – *Stroje, přístroje a zařízení* o výdaje na rekonstrukci výtahu ve výši 990 000 Kč a o stejnou částku podhodnotila položku 6121 – *Budovy, haly a stavby*.
- 4. KHS Plzeňského kraje** ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených OSS a státních fondů k 31. prosinci 2009 nadhodnotila rozpočtovou položku 5137 – *Drobný hmotný dlouhodobý majetek* o výdaje na software ve výši 39 841 Kč a o stejnou částku podhodnotila položku 5172 – *Programové vybavení*. Dále k 31. prosinci 2009 nadhodnotila rozpočtovou položku 5162 – *Služby telekomunikací a radiokomunikací* o výdaje na pojištění vozidel ve výši 59 999 Kč a nadhodnotila rozpočtovou položku 5171 – *Opravy a udržování* o výdaje na pojištění vozidel ve výši 95 398 Kč a celkem o 155 397 Kč podhodnotila položku 5169 – *Nákup ostatních služeb*.

2.7.3 Úplnost účetnictví

KHS nevedly v letech 2009 a 2010 úplné účetnictví ve smyslu ustanovení § 8 odst. 3 zákona o účetnictví, neboť v některých případech nezaúčtovaly veškeré účetní případy:

- 1. KHS Pardubického kraje** nevykázala v účetní závěrce k 31. prosinci 2009 a k 31. prosinci 2010 v položkách *Stavby* a *Pozemky* čtyři nemovitosti, které byly v průběhu kontroly NKÚ zaúčtovány v ceně 43 290 Kč.
- 2. KHS Jihomoravského kraje** nevykázala v účetní závěrce k 31. prosinci 2010 v položce *Pozemky* pozemky o celkové výměře 7 330 m², přičemž měla příslušnost hospodařit s pozemky o výměře 10 762 m².
- 3. KHS Zlínského kraje** nezaúčtovala do účetního období 2010 vyřazení automobilu v pořizovací ceně 403 233 Kč, který byl prodán v prosinci 2010.
- 4. KHS Plzeňského kraje** k majetku vykázanému v účetní závěrce k 31. prosinci 2009 a k 31. prosinci 2010 na položce *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí* v účetní hodnotě 1 119 885 Kč nevytvořila zdroje krytí vykazované k 31. prosinci 2009 na položce *Fond dlouhodobého majetku*.
- 5. KHS Středočeského kraje** nevykázala v účetní závěrce k 31. prosinci 2009 v položce *Pozemky* pozemky oceněné znaleckým posudkem ve výši 18 449 217,56 Kč a v položce *Stavby* stavby oceněné ve výši 34 068 794,58 Kč, ačkoli měla příslušnost s nimi hospodařit. V roce 2008 nabyla změnou příslušnosti hospodaření majetek v účetní hodnotě 568 742,14 Kč, který vykázala až v účetní závěrce k 31. prosinci 2009.

11 Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

V rozporu s ustanovením § 13 odst. 1 písm. d) zákona o účetnictví neúčtovaly dále uvedené KHS v kontrolovaném období o najatém nebo vypůjčeném majetku v knihách podrozvahových účtů:

1. **KHS kraje Vysočina, KHS Jihomoravského kraje, KHS Libereckého kraje, KHS Zlínského kraje, KHS Pardubického kraje, KHS Olomouckého kraje, KHS Plzeňského kraje, KHS Středočeského kraje** o najatém majetku;
2. **HSHMP** o vypůjčeném a najatém majetku.

HSHMP, KHS Pardubického kraje, KHS Plzeňského kraje a KHS Středočeského kraje nesledovaly na podrozvahových účtech přísně zúčtovatelné tiskopisy – konečnou zásobu pokutových bloků – k 31. prosinci 2009 celkem ve výši 6 073,6 tis. Kč a k 31. prosinci 2010 celkem ve výši 6 135,1 tis. Kč.

2.8 Vnitřní kontrolní systém

NKÚ kontroloval provádění řídicí kontroly a systém vnitřních předpisů podle zákona o finanční kontrole. Kontrolou bylo zjištěno:

1. **KHS kraje Vysočina** nevymezila v roce 2009 funkce příkazce operace a hlavní účetní, jak je stanoveno v ustanovení § 26 odst. 1 zákona o finanční kontrole.
2. **KHS Jihomoravského kraje** neměla dostatečně účinný vnitřní kontrolní systém v oblasti přípravy akcí oprav, neboť nezajistila v plném rozsahu předběžnou řídicí kontrolu v působnosti příkazce operace a správce rozpočtu, čímž nepostupovala v souladu s ustanovením § 6 odst. 2 písm. a) zákona o finanční kontrole a ustanovením § 13 odst. 1 vyhlášky č. 416/2004 Sb.¹².
3. **KHS Moravskoslezského kraje** nepostupovala v souladu s ustanovením § 26 zákona o finanční kontrole tím, že v kontrolovaném období sloučila funkci příkazce operace a funkci správce rozpočtu. Příkazce operace tak v letech 2009 a 2010 v rozporu se zákonem schválil z titulu funkce správce rozpočtu 40 faktur v celkové výši 12 282 364 Kč.
4. **KHS Olomouckého kraje** neměla interní předpisy upravující účetnictví a vnitřní kontrolní systém, platné v kontrolovaném období, v souladu s ustanovením § 29 odst. 1 zákona o účetnictví a s ustanovením § 13 vyhlášky č. 416/2004 Sb.
5. **KHS Plzeňského kraje** tím, že v rámci nastaveného kontrolního systému nestanovila osobu odpovědnou za plnění funkce příkazce operace k výkonu předběžné řídicí kontroly, nepostupovala v souladu s ustanovením § 26 odst. 1 písm. a) zákona o finanční kontrole a ustanovením § 13 vyhlášky č. 416/2004 Sb.
6. **KHS Středočeského kraje** neměla dostatečně účinný vnitřní kontrolní systém v oblasti hospodaření s peněžními prostředky vynakládanými na pojištění. V důsledku toho v kontrolovaném období zaplatila výdaje na pojištění ve výši 8 360 Kč z pojistných smluv, ve kterých nebyla účastníkem. Porušila tím ustanovení § 45 odst. 1 a 2 a § 70 odst. 4 rozpočtových pravidel, čímž došlo k porušení rozpočtové kázně ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 rozpočtových pravidel.

¹² Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Kontrola byla zaměřena na hospodaření KHS s DHM a hospodaření s peněžními prostředky souvisejícími s výkonem státní správy v oblasti ochrany veřejného zdraví. Kontrolována byla rovněž činnost MZ jako správce kapitoly státního rozpočtu a věcně příslušného ústředního orgánu státní správy a správce programu 235 010.

Kontrolou hospodaření KHS s majetkem státu bylo zjištěno především porušování zákona o účetnictví, zákona o majetku státu, zákona o veřejných zakázkách a zákona o rozpočtových pravidlech.

V účetnictví kontrolovaných KHS byly zjištěny nedostatky. Devět kontrolovaných KHS nepostupovalo v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., neboť neúčtovalo o najatém a vypůjčeném majetku v knihách podrozvahových účtů; čtyři KHS nesledovaly na podrozvahových účtech pokutové bloky.

Nedostatky byly zjištěny v inventarizaci majetku a v údajích o nemovitostech evidovaných v katastru nemovitostí.

KHS Pardubického kraje a KHS Olomouckého kraje nedodržely při zadávání veřejných zakázek postupy stanovené zákonem č. 137/2006 Sb.

KHS Zlínského kraje použila neoprávněně 495 000 Kč ze státního rozpočtu, čímž porušila rozpočtovou kázeň dle zákona č. 218/2000 Sb.

Při uzavírání některých nájemních smluv šest KHS nepostupovalo v souladu se zákonem č. 219/2000 Sb., neboť nesjednaly užívání pronajímaného majetku na dobu stanovenou zákonem nebo nesjednaly další zákonné podmínky nebo byl majetek přenechán k užívání bez písemné nájemní smlouvy.

Při najímání cizího majetku byly u KHS Moravskoslezského kraje v rozporu se zákonem č. 219/2000 Sb. nevhodně vynaloženy peněžní prostředky ve výši 375 796,30 Kč.

Provádění řídicí kontroly a systém vnitřních předpisů nebyly u šesti KHS hodnoceny jako posilující články pro zajištění vnitřního kontrolního systému dle zákona č. 320/2001 Sb. Vnitřní kontrolní systém KHS Středočeského kraje neodhalil úhradu pojistného ze smluv, ve kterých KHS nebyla účastníkem.